

Hummerfredningsområde i Vestby kommune

Saksbehandler: Cathrine Sussane Torjussen

Saksnr.: 19/00887-1

Behandlingsrekkefølge

Møtedato

Plan- og miljøutvalget

29.04.2019

Kommunestyret

20.05.2019

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret ønsker at bearbejdet forslag for område 1 i Sonsbukta oversendes Fiskeridirektoratet for videre behandling som mulig hummerfredningsområde i Vestby kommune.

Vedlegg:

Vedlegg 1 - Ønsker at flere kommuner etablerer nye fredningsområder for hummer

Vedlegg 2 - Studentoppgave - Forslag til hummerfredningsområde i Vestby kommune

Vestby kommune

SAKSUTREDNING:

Sammendrag:

Fiskeridirektoratet har invitert kystkommuner med i prosess for etablering av hummerfredningsområder. Studenter ved NMBU har utarbeidet forslag til et område i Vestby kommune. Det anbefales å ta initiativ til opprettelse av hummerfredningsområde i Vestby. Fiskeridirektoratet vil i så tilfelle vurdere om det er aktuelt å opprette fredningsområde som foreslått. Endelig valg av område kan endres sammenlignet med det som er foreslått som område, når Fiskeridirektoratet har sett på saken og vurdert hva som kan være et egnet område. Dersom Fiskeridirektoratet vurderer at det er aktuelt å opprette fredningsområde i Vestby vil det i så tilfelle gjennomføres høring blant annet til Vestby kommune, og det vil arbeides for å identifisere og vurdere eventuelle interessekonflikter.

Bakgrunn for saken:

Fiskeridirektoratet inviterte i 2014 interesserte kystkommuner med i en prosess for å etablere nye fredningsområder for hummer (se vedlagt informasjon). Den norske bestanden av hummer har hatt en kraftig nedgang siden 1960-tallet. Det har vært satt i gang flere forvaltningstiltak, for eksempel fredning av rognhummer og minstemål, uten at dette har hatt en målbar positiv effekt på bestanden. Studier har vist at det nytter med marine fredningsområder, og Fiskeridirektoratet setter inn ressurser for å skape et nettverk av fredningsområder langs kysten som kan opprettholde naturlig rekruttering og motvirke menneskelig påvirkning i form av selektivitet gjennom fangst.

Hummerfredningsområder har vist seg å ha en stor positiv effekt på hummerbestandene, både innenfor og utenfor fredningsområdene. Hummer som lever innenfor fredningsområdene vokser seg store og blir gamle, samtidig som det blir større tetthet med flere individer per areal. I tillegg vil store rognhummere produsere mange flere egg relativt til kroppsstørrelsen. Disse eggene kan spre seg til områder utenfor fredningsområdet, og øke antallet unge hummere over større avstander, samtidig som voksne hummer lokalt vandrer ut fra fredningsområdene. Det er få langtidsstudier av marine fredningsområder, men de første hummerfredningsområdene ved Flødevigen og Bolærne, som ble stengt for fiske i 2006, har så langt vist positive resultater på bestandene både i og rundt området.

På NMBU gjennomføres det et kurs i praktisk naturforvaltning annethvert år. I dette kurset har kommunene anledning til å sende inn oppgaveforslag som studentene kan velge blant. Vestby kommune har sendt inn forslag til kurset om en oppgave som vurderer om det kan være aktuelt å foreslå hummerfredningsområde i Vestby kommune. Oppgaveforslaget ble sendt inn både i 2016 og 2018, men ble først valgt av en studentgruppe i 2018. En gruppe på fire studenter skrev høsten 2018 en oppgave med tittelen «Forslag til hummerfredningsområde i Vestby kommune» (vedlagt).

Det følger av informasjon fra Fiskeridirektoratet at fiske i saltvann reguleres av havressursloven, og de aller fleste reguleringene blir fastsatt av statlige fiskerimyndigheter. For hummerfiskets del blir alle regler fastsatt av staten. Staten skal fortsatt ha styring når mindre fredningsområder for hummer etableres, men de mener det er viktig å legge til rette for en utvikling der kommuner og lokale interesser kan ta initiativ til og bidra i etableringsprosessene i samarbeid med

Vestby kommune

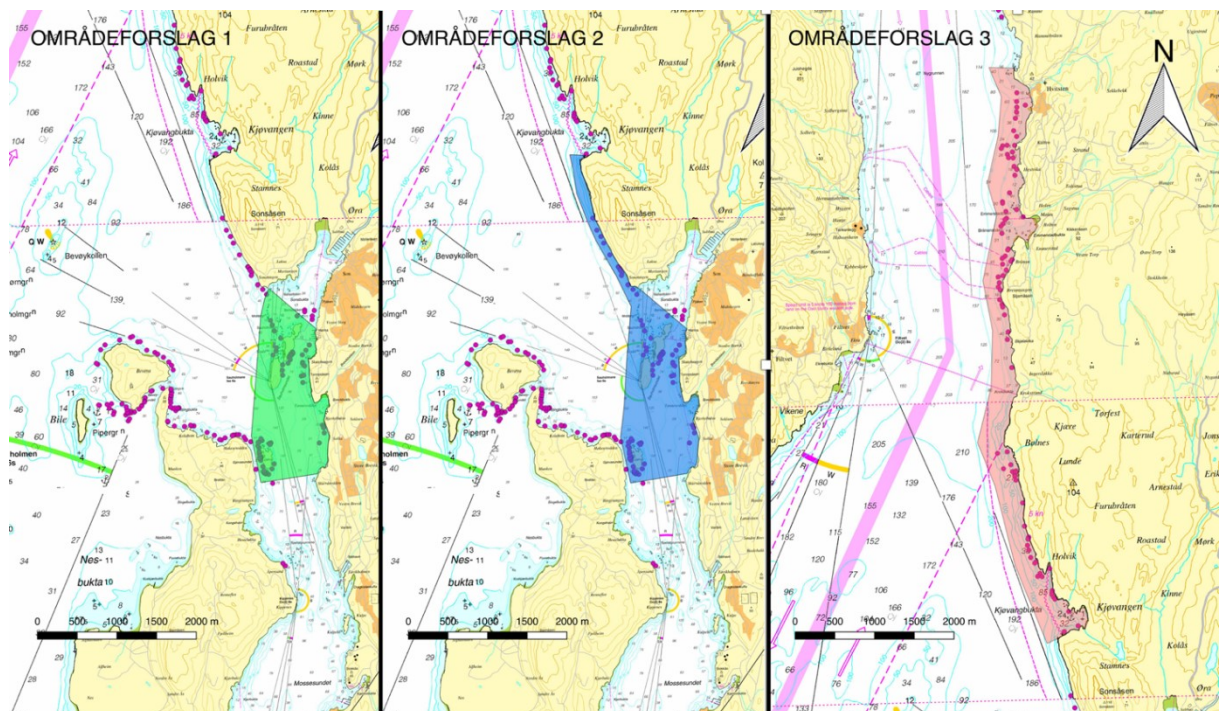
Fiskeridirektoratet. Slike «nedenfra-og-opp-initiativer» vil legge til rette for gode prosesser på lokalt nivå, noe som igjen kan sikre vedtakene god lokal forankring. Fiskeridirektoratet har derfor invitert interesserte kommuner til å ta kontakt.

Dersom kommunen beslutter å ta initiativ til etablering av et hummerfredningsområde, oversendes dette til Fiskeridirektoratets regionkontor. Den videre prosessen gjennomføres av Fiskeridirektoratet i samarbeid med blant annet kommunen. Prosessen vil blant annet omfatte å identifisere og vurdere eventuelle interessemotsetninger, og holde lokale høringer.

Vurdering:

Fiskeridirektoratet har gitt noen retningslinjer som vil bli lagt til grunn for valg av område. Disse retningslinjene er fulgt av studentene når de har vurdert mulighet for hummerfredningsområde. Studentene har gjennomført registreringer av teiner langs hele kommunens kystlinje i hummersesongen. De har i tillegg gjennomført intervju/spørreundersøkelse med hummerfiskere i Vestby. Resultatene fra spørreundersøkelsen viser at av 20 respondenter er 10 stykker positive eller svært positive til opprettelse av fredningsområde for hummer i Vestby kommune. Seks respondenter er nøytrale, og kun tre respondenter er svært negative eller negative.

Studentene har gjennom sin oppgave utarbeidet forslag til tre områder. Områdeforslagene ble presentert for de som svarte på spørreundersøkelsen. Av de tre områdeforslagene omfatter to Sonsbukta, og det tredje strekker seg fra Hvitsten til Kjøvvangen:

Studentene har satt opp et forholdstall for grad av aksept for de tre områdeforslagene mot konfliktnivå blant respondentene. Område 1 har høyest grad av aksept/lavest konfliktnivå blant respondentene. Oppsummering av holdningene til de tre skisserte alternativene er vist i tabellen nedenfor. Raden «forholdstall

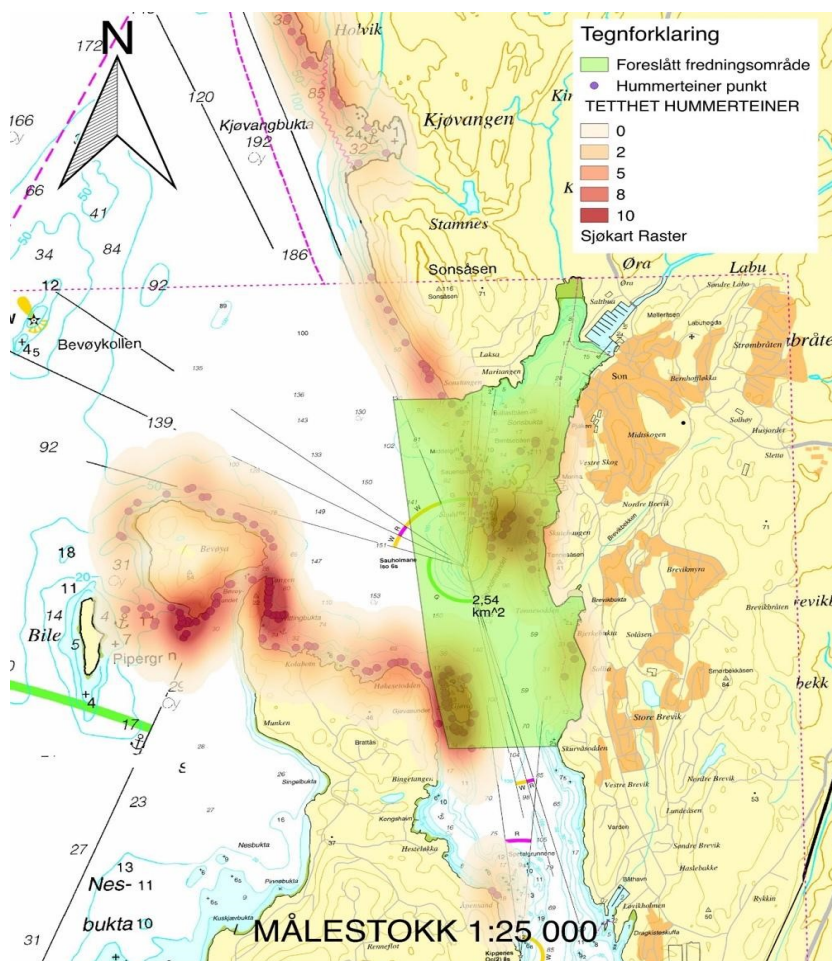
Vestby kommune

aksept/motstand» viser de som er positive eller nøytrale, delt på de som svarer negativt. Jo høyere tall, jo høyere grad av aksept.

Holdning	Alt. 1	Alt. 2	Alt. 3
Positiv («Dette ser bra ut»)	15%	21%	38%
Nøytral («Helt ok»)	54%	43%	15%
Aksept (bra+ok)	69%	64%	53%
Motstand (generelt negativ + konkrete negative svaralt.)	16%	23%	31%
Forholdstall Aksept/Motstand	4.3	2.7	1.7

En av retningslinjene fra Fiskeridirektoratet sier at det må være mulig å identifisere området noenlunde presist uten å måtte benytte navigasjonsutstyr som normalt ikke finnes i en mindre fritidsbåt. Referansepunkter på land kan dermed bli nødvendig. Basert på resultatene fra intervjuene og teinetetthet vurderer studentene at område 1 er det beste alternativet. De har derfor sett nærmere på utforming av dette området, og har justert avgrensningene ut fra referansepunkter på land for å kunne identifisere området.

Utsnitt nedenfor viser bearbejdet områdeforslag for område 1:

Vestby kommune

Alternativer:

Alternativ til rådmannens innstilling:

Kommunestyret ønsker ikke at rådmannen skal sende forslag og mulighet for hummerfredningsområde i Vestby kommune til Fiskeridirektoratet for videre vurdering og eventuell høring.

Konklusjon:

Det er vist at hummerfredningsområder har en positiv effekt på hummerbestanden. Med den kraftige nedgangen som har vært i hummerbestanden de siste tiårene anbefaler rådmannen at kommunen tar initiativ og oversender forslag om fredningsområde til Fiskeridirektoratet, slik at dette kan gjennomgå høring og man kan få identifisert eventuelle interessemotsetninger. Det anbefales å sende over forslag om hummerfredningsområde som vist i studentenes oppgave som justert områdeforslag nr. 1, sammen med studentenes oppgave som viser hvilke vurderinger som ligger til grunn for valg av område. Endelig valg av område kan imidlertid endres sammenlignet med det som er foreslått som område, når Fiskeridirektoratet har sett på saken og vurdert hva som kan være et egnet område.

Dersom Fiskeridirektoratets regionkontor vurderer at det kan være aktuelt med et hummerfredningsområde som foreslått vil forslag til område legges ut til høring, og man vil i samarbeid jobbe for å identifisere eventuelle interessemotsetninger. Regionkontoret vurderer så om forslaget er tilstrekkelig dokumentert slik at det kan sendes videre til Fiskeridirektoratets hovedkontor for videre behandling. Den videre behandlingen vil omfatte en formell høring før Nærings- og fiskeridepartementet fastsetter forskrift om fredningsområde i medhold av havressursloven. Samme departement vil ha den formelle myndigheten til senere eventuelt å endre eller oppheve et etablert fredningsområde.